Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CIX. — Izdan in razposlan 12. dne avgusta 1915.

Vsebina: (Št. 229—233.) 229. Ukaz o preparatih, ki so napačno oznamenjeni za redilo ali prašek za peko. — 230. Ukaz, s katerim se razveljavljajo predpisi o izdelovanju moke in nje spravljanju v promet in o določitvi najvišjih cen za žito in moko. — 231. Ukaz o izdelovanju in razpečavanju kruha in peciva. — 232. Ukaz, s katerim se ustanavlja središče za krmila. — 233. Ukaz o uporabljanju določil II. dela vojaškega kazenskega zakona na vojne ujetnike.

229.

Ukaz ministrstev za notranje stvari, trgovino, poljedelstvo in pravosodje z dne 6. avgusta 1915. l.

o preparatih, ki so napačno oznamenjeni za redilo ali prašek za peko.

Na podstavi § 7 zakona z dne 16. januarja 1896. l. (drž. zak. št. 89 iz l. 1897.) se prepoveduje obrtniško prodajati in na prodaj imeti kakor „redilo“, „prašek za peko“ ali s sličnim oznamenilom zmesi živil ali kemijskih snovi, ki po svojih sestavinah in po tem, kako so sestavljene, nimajo lastnosti, ustrezajočih njihovemu oznamenilu.

Ta ukaz dobi takoj moč.

Hochenburger s. r. **Heinold** s. r.
Schuster s. r. **Zenker** s. r.

230.

Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z ministri za notranje stvari, poljedelstvo in finance z dne 11. avgusta 1915. l.,

s katerim se razveljavljajo predpisi o izdelovanju moke in nje spravljanju v promet in o določitvi najvišjih cen za žito in moko.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se ukazuje tako:

§ 1.

Ministrstveni ukaz z dne 28. novembra 1914. l. (drž. zak. št. 324) o izdelovanju moke in nje spravljanju v promet,

ministrstveni ukaz z dne 2. aprila 1915. l. (drž. zak. št. 92), s katerim se izpreminja § 10 ministrstvenega ukaza z dne 28. novembra 1914. l. (drž. zak. št. 324) o izdelovanju moke in nje spravljanju v promet,

ministrstveni ukaz z dne 8. aprila 1915. l. (drž. zak. št. 96) o semlevanju koruze in o odpravi najvišjih cen za koruzo in koruzno moko,

ministrstveni ukaz z dne 9. junija 1915. l. (drž. zak. št. 155), s katerim se izpreminja ministrstveni ukaz z dne 28. novembra 1914. l. (drž. zak. št. 324) o izdelovanju moke in nje spravljanju v promet,

ministrstveni ukaz z dne 22. julija 1915. l. (drž. zak. št. 205), s katerim se izpreminja ministrstveni ukaz z dne 28. novembra 1914. l. (drž. zak. št. 324) o izdelovanju moke in nje spravljanju v promet,

ministrstveni ukaz z dne 28. novembra 1914. l. (drž. zak. št. 325) o določitvi najvišjih cen za žito in moko in

ministrstveni ukaz z dne 21. decembra 1914. l. (drž. zak. št. 347) o določitvi najvišjih cen za oves se razveljavljajo.

Najvišje cene za žito, ki so jih določila politična deželna oblastva na podstavi § 1 ministrstvenega ukaza z dne 28. novembra 1914. l. (drž. zak. št. 325), ter na njihovi podstavi razglašene najvišje cene za moko izgubé torej moč.

§ 2.

Ta ukaz dobi moč 15. dne avgusta 1915. l.

Heinold s. r. **Schuster** s. r.
Zenker s. r. **Engel** s. r.

231.

Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z ministri za notranje stvari, poljedelstvo in finance z dne 11. avgusta 1915. l.

o izdelovanju in razpečavanju kruha in peciva.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se za čas, dokler trajajo izredne razmere, ki jih je povzročilo vojno stanje, ukazuje tako:

§ 1.

Pšenična moka za peko in pšenična moka za kuho se ne sme porabljati za izdelovanje kruha.

§ 2.

Politična deželna oblastva morajo, oziraje se na vrste moke, porabljane za izdelovanje, na kakovost in težo kruha in oziraje se na obstoječe razmere določiti prodajno ceno.

§ 3.

Za izdelovanje drobnega peciva se sme porabljati le pšenična krušna moka ali pšenična enotna moka ali poljubna zmes teh vrst moke; izdelovati vsako drugo vrsto drobnega peciva je prepovedano.

Politična deželna oblastva morajo določiti težo, obliko in prodajno ceno drobnega peciva in so pooblaščena omejiti izdelovanje drobnega peciva, ga spojiti s posebnimi pogoji ali ga docela prepovedati.

§ 4.

Obrtniško izdelovanje necukranega prepečenca (vodenega prepečenca) je dovoljeno le z dovoljenjem političnega deželnega oblastva.

§ 5.

Politična deželna oblastva so pooblaščena v čisto posebnega ozira vrednih primerih, zlasti, če se pripravlja kruh in pecivo za zdravilne zavode, ter za dijetetične in verske namene, na zaprosilo od primera do primera dovoljevati izjeme od predpisov §§ 1 in 3.

§ 6.

Predpisov §§ 1 in 3, odstavek 1, tega ukaza se je treba držati tudi tedaj, ako prinese kdo drug testo za kruh ali pecivo že prirejeno v pekarno, da se tam speče.

§ 7.

Kupčevalci in drugi prodajalci smejo spravljati v promet le tak kruh in tako pecivo tuzemske provenijence, ki ustreza predpisom tega ukaza.

§ 8.

Peki, kupčevalci in drugi prodajalci kruha so dolžni oddajati kupcem kruh tudi rezan v kosih v vsaki zahtevani množini.

§ 9.

Za obrtniško izdelovanje slaščičarskega blaga vsake vrste, ki ima v sebi pšenično ali rženo moko, se sme porabljati pšenična in ržena moka le v množini, ki ne presega 30 odstotkov skupne teže množine testa.

Izdelovanje v sprednjem odstavku označenjenih slaščic je dovoljeno le ob dveh dnevih

v tednu. Občinski načelnik naj določi ta dva dneva krajevnim navadam ustrezno in naj ju javno naznani.

Za obrtniško izdelovanje kakesov se sme porabljati pšenična in ržena moka le v množini, ki ne presega 30 odstotkov skupne teže množine testa.

Politična deželna oblastva so pooblaščena prepovedati obrtniško izdelovanje slaščičarskega blaga iz maslenega (listnatega) in droženega testa in časno omejiti obrtniško izdelovanje kakesov.

Za obrtniško velja vsako izdelovanje za namene, da se oddaja blago drugim za plačilo.

§ 10.

Pekarsko in slaščičarsko blago se sme pri izdelovalcih in kupčevalcih ter v gostilniških in krčmarskih obrtnih obratih vsake vrste oddajati odjemalcem le, če se zahteva ali naroči. Postavljati shranke s temi izdelki na mize ter ponujati jih v shrankah na svobodno izbiro je prepovedano.

§ 11.

Peki, slaščičarji, drugi prodajalci peciva, ter gostilničarji in krčmarji vsake vrste morajo odtisk tega ukaza nabiti v svojih prodajnih in obratnih prostorih na mestu, ki je vsakemu vidno.

§ 12.

Politična oblastva prve stopnje ter policijska oblastva imajo pravico po svojih organih ali za to nalašč postavljenih in gledé varovanja opravilnih tajnosti zapriseženih izvedencih v prostorih, v katerih se pecivo izdeluje, hrani, prodaja ali zamotava, vsakčas izvrševati oglede, vpogledavati v opravilne zapiske in po svoji izbiri jemati poskuse za preiskavo.

Obratni podjetniki in njihovi namestniki imajo dolžnost dajati oblastvenim organom in izvedencem vsako pojasnilo, ki ga zahtevajo.

Politična oblastva prve stopnje ter policijska oblastva so pooblaščena k tem uradnim dejanjem privzemati tudi organe finančne straže, policije za živila in tržne policije občinskega urada.

§ 13.

Prestopke tega ukaza in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, kaznuje, ako se ne kaznujejo kazenskosodno, politično oblastvo prve stopnje z denarnimi kaznimi do 5000 K ali z zaporom do šest mescev.

Ako stori prestopek obrtnik, se lahko razen tega odredi, da se mu odtegne obrtna pravica, ako so dani pogoji § 133 *b*, odstavek 1, lit. *a*, obrtnega reda.

§ 14.

Ta ukaz se ne nanaša na izdelovanje kruha in peciva vojaške uprave.

§ 15.

Ta ukaz dobi moč 15. dne avgusta 1915. l. namesto ministrstvenega ukaza z dne 30. januarja 1915. l. (drž. zak. št. 24), izpremenjenega z ministrstvenim ukazom z dne 20. marca 1915. l. (drž. zak. št. 70).

Heinold s. r. **Schuster** s. r.
Zenker s. r. **Engel** s. r.

232.

Ukaz ministrov za poljedelstvo, notranje stvari, trgovino in finance z dne 11. avgusta 1915. l.,

s katerim se ustanavlja središče za krmila.

Na podstavi cesarskih ukazov z dne 21. julija 1915. l. (drž. zak. št. 167) in z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se ukazuje tako:

§ 1.

Središču za krmila, ki ga je ustanovil poljedelski minister za kupčijsko izvrševanje preskrbovanja krmil po načrtu, se izročajo:

1. izpreminjujé §§ 9, 10, 11 in 12 ministrstvenega ukaza z dne 21. julija 1915. l. (drž. zak. št. 203) vse oblasti in naloge, ki so v tem ukazu gledé razpolaganja z otrobi odkazane vojnemu prometnemu zavodu za žito;

2. v §§ 17 in 20 ministrstvenega ukaza z dne 25. julija 1915. l. (drž. zak. št. 210) poljedelskemu ministrstvu pridržano razpolaganje z oljčnimi tropinami (ogršičnimi in repičnimi tropinami);

3. prodaja tistih množin žita (zadnje žito, oves, koruza in ječmen), ki se smejo po §§ 6 in 7 ministrstvenega ukaza z dne 21. julija 1915. l. (drž. zak. št. 203) porabljati za zasebno krmljenje in se izročé središču za krmila vojnega prometnega zavoda za žito.

§ 2.

Središče za krmila prevzame nadaljevanje in ureditev poslov obstoječega središča za koruzo poljedelskega ministrstva.

§ 3.

Središče za krmila naj spravlja nadalje v promet druga krmila, kojih nakup in razdelitev se mu naroči z občimi predpisi ali posebnimi ukazili poljedelskega ministra.

Poljedelski minister more središču za krmila odkazati še druge naloge, ki se nanašajo na promet z drugimi kmetijskimi potrebščinami.

§ 4.

Središče za krmila je pod neposrednjim nadzorstvom poljedelskega ministra in je v vsem svojem poslovanju vezano na njegova ukazila.

V svojem pečatu ima cesarskega orla.

§ 5.

Središče za krmila zastopa na zunaj načelstvo, ki ga postavi poljedelski minister.

Njegovo upravo je voditi po trgovskih načelih in jo urediti tako, da se izdatki zalagajo z dohajajočimi dohodki.

Središče za krmila sme torej k določenim najvišjim cenam krmil in drugih potrebščin, ki jih spravlja v promet, za založbo svojega obratnega troška pobirati priklade, kojih višina potrebuje odobrenja poljedelskega ministra.

§ 6.

Pri nadzorovanju središča za krmila pomaga poljedelskemu ministru pridani svet, ki je sestavljen iz izvedenih oseb gospodarskega življenja, ki poznajo posebne razmere v posameznih kraljevinah in deželah.

Ude pridanega sveta ter predsednika tega sveta in njegovega namestnika imenuje poljedelski minister.

Načelnik središča za krmila je hkratu ud pridanega sveta.

Pridani svet sklicuje po potrebi poljedelski minister. Izrekati mora mnenja o vprašanjih občega poslovanja središča, ter preskrbovanja krmil sploh, ki jih daje poljedelski minister ali načelnik središča na posvetovanje, in more v takih vprašanjih tudi samostojno podajati predloge.

Biti ud pridanega sveta je častna služba.

Zunanji udje pridanega sveta dobijo vozne izdatke povrnjene ter dnevščine v isti višini kakor udje kmetijskega sveta.

§ 7.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Heinold s. r. **Schuster** s. r.
Zenker s. r. **Engel** s. r.

233.

Ukaz ministra za deželno bran v porazumu z vojnim ministrom z dne 12. avgusta 1915. l.

o uporabljanju določil II. dela vojaškega kazenskega zakona na vojne ujetnike.

Reda zakonov in običajev vojne na kopnem, ki sta kakor prilogi pridejana dogovoroma z dne 29. julija 1899. l. in z dne 18. oktobra 1907. l. (drž. zak. št. 174 in 180 iz leta 1913.), ki jih je pritrdila avstrijsko-ogrska monarhija, določata v členih 8: „Vojni ujetniki so podrejeni zakonom, predpisom in poveljem, ki veljajo v armadi države, v koje oblasti se nahajajo. Vsaka nepokorščina se lahko kaznuje s potrebno strogostjo.“

V zmislu tega določila je uporabljati izmed predpisov II. dela vojaškega kazenskega zakona

drugo, tretje in četrto poglavje,

deveto poglavje, izvzemši § 264,

§§ 284 *a*, *b* in *c*, 285, 286 *e* in *f*, 287, 288, 289 *a*, 290 in 292 desetega poglavja

na vojne ujetnike, ki so postavljeni pod pažnjo krdel ali poveljstev oborožene moči ali orožništva ali spravljeni na vojna plovila.

Ako se je tak vojni ujetnik zakrivil sokrivde ali drugačnega sodelovanja pri vojaških kaznivih dejanjih osebe oborožene moči ali orožništva ali vojnega ujetnika, je ravnati z njim namesto po §§ 314 do 317 vojaškega kazenskega zakona po zakonitih določilih, nahajajočih se pri posameznih vojaških hudodelstvih, in ako ni tam nič posebnega ukazanega o sokrivdi ali drugačnem sodelovanju, po občih predpisih, danih v §§ 11, 12, 14 in 17 vojaškega kazenskega zakona.

Za predpostavljenca (višjega) vojnih ujetnikov je smatrati tudi vojaško osebo sovražne vojne moči, kateri je poverjeno mesto predpostavljenca (višjega).

Georgi s. r.